

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om skrotfordon och om begränsning av användningen av farliga ämnen i fordon

I enlighet med statsrådets beslut

ändras i statsrådets förordning om skrotfordon och om begränsning av användningen av farliga ämnen i fordon (123/2015) 1–3 §, 5 § 3 mom., 10 § 1 mom. 5 punkten, 11, 13 och 14 §, 15 § 1 och 6 punkten, 16 § 2 mom. och 17–19 §, av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i förordning 733/2016 samt 10 § 1 mom. 5 punkten och 11 § sådana de lyder i förordning 539/2019, samt

fogas till 6 § ett nytt 2 mom., till förordningen nya 11 a–11 c § samt till 15 § en ny 7 och 8 punkt som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om åtgärder som syftar till att minska uppkomst av avfall från fordon samt förbereda återanvändning av och materialåtervinna eller på annat sätt återvinna fordon som är avsedda att skrotas och som är avfall (*skrotfordon*) enligt avfallslagen (646/2011) och deras komponenter samt förbättra skyddet av miljön vid behandling av skrotfordon.

Denna förordning tillämpas på fordon och skrotfordon samt deras komponenter och material.

Med undantag av vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas inte förordningens 6, 10–11 och 12–16 § på motordrivna trehjulingar, 6 § på fordon avsedda för särskilda ändamål eller 6, 10, 16 och 17 § på fordon som har beviljats sådant nationellt typgodkännande av små serier som avses i 2 § 21 punkten i fordonslagen (82/2021).

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *fordon* ett fordon i kategori M1 eller N1 enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG samt motordrivna trehjulingar,

2) *motordriven trehjuling* ett fordon i kategori L5e enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 om godkännande av och marknadstillsyn för två- och trehjulinga fordon och fyrhjulingar,

3) *fordon avsedda för särskilda ändamål* fordon i kategorin M, N eller O som avses i den förordning som nämns i 1 punkten och som har särskilda tekniska egenskaper som gör att de kan utföra funktioner som kräver specialarrangemang eller specialutrustning,

4) *ekonomisk aktör* en producent och distributör av fordon och deras komponenter och material, en yrkesmässig fordonsreparatör och en sammanslutning som bedriver trafikförsäkringsverksamhet samt den som samlar in, demonterar, fragmenterar, återvinner, materialåtervinner och på annat sätt deltar i behandlingen av skrotfordon,

5) *förbehandling* avlägsnande av farliga ämnen ur skrotfordon samt demontering av skrotfordon och annan verksamhet som behövs för att förbereda återanvändning av skrotfordon och deras komponenter och att materialåtervinna, på annat sätt återvinna eller bortskaffa skrotfordon och deras komponenter,

6) *farliga ämnen* ämnen som uppfyller något av kriterierna för följande faroklasser eller farokategorier enligt bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006:

- a) faroklass 2.1–2.4, 2.6 och 2.7,
- b) faroklass 2.8 typ A och B,
- c) faroklass 2.9, 2.10 och 2.12,
- d) faroklass 2.13 kategori 1 och 2,
- e) faroklass 2.14 kategori 1 och 2,
- f) faroklass 2.15 typ A–F,
- g) faroklass 3.1–3.6,
- h) faroklass 3.7 skadliga effekter på sexuell funktion och fertilitet eller på avkommans utveckling,

i) faroklass 3.8 andra effekter än narkosverkan,

j) faroklass 3.9, 3.10, 4.1 och 5.1,

7) *demonteringsinformation* all information som krävs för en riktig och miljövänlig förbehandling av skrotfordon.

Som ovan i 1–3 punkten avsett fordon avses även ett fordon som hör till motsvarande klass enligt bestämmelser som var i kraft innan den i punkten nämnda förordningen trädde i kraft.

3 §

Marknadskontroll

Tillsynen över efterlevnaden av 4 och 9 § i denna förordning utövas av den marknadskontrollmyndighet för fordon samt deras material och komponenter som avses i 24 a § i avfallslagen.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 samt i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om kontroll av fordon samt deras delar i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning samt om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG finns i fordonslagen.

5 §

Mottagning av skrotfordon och kasserade komponenter

Bestämmelser om fordonsinnehavarens skyldighet att lämna in ett skrotfordon till en insamlare eller behandlare som handlar för producentens räkning finns i 58 § i avfallslagen samt om möjligheten att ta ut en ersättning som motsvarar de extrakostnader ett skrotningsskördigt fordon orsakar för avfallshanteringen i 60 § i den lagen.

6 §

Skyldighet att förbereda för återanvändning, samt att materialåtervinna och återvinna

Bestämmelser om skyldigheten att främja förberedelse för återanvändning i samband med insamlingen av avfall finns i 11 a § i avfallslagen.

10 §

Skrotningsintyg

Ett skrotningsintyg som avses i 59 § i avfallslagen ska innehålla

5) fordonets nationalitetsbeteckning och registreringsnummer,

11 §

Information och rådgivning

Producenterna ska genom offentliga informationskampanjer och annan informationsspridning, rådgivning och upplysning se till att fordonsanvändare, fordonsägare och ekonomiska aktörer får uttömmande information om

- 1) mottagningsplatserna för skrotfordon och kasserade fordonskomponenter,
- 2) skrotningsintyget och det därmed sammanhängande förfarandet för att avföra ett skrotfordon ur trafik- och transportregistret,
- 3) fordonsinnehavarens skyldighet enligt 58 § i avfallslagen att lämna in ett fordon till en insamlare eller behandlare som handlar för producentens räkning,
- 4) möjligheterna att minska mängden av och skadligheten hos avfallet samt att förebygga nedskräpning.

Bestämmelser om producentens skyldigheter att offentliggöra uppgifter om fullgörandet av skyldigheterna i fråga om separat insamling och återvinning finns i 54 § i avfallslagen. Bestämmelser om producentsammanslutningens skyldighet att offentliggöra uppgifter om sina ägare och medlemmar, de avgifter som tas ut av producenter samt de allmänna principer och förfaranden som iakttas vid dess tjänsteupphandlingar finns i 63 och 66 § i den lagen.

11 a §

Behöriga ombuds skyldighet att informera

Ett behörigt ombud som har fått fullmakt av en sådan i en annan stat etablerad aktör som tillhandahåller fordon på den finska marknaden på annat sätt än via distanshandel direkt till slutanvändaren ska utan dröjsmål informera den producent som utan den erhållna fullmakten hade svarat för producentansvarsskyldigheterna för de aktuella fordonen om sin fullmakt och sitt godkännande i producentregistret samt om ändringar i och återkallande av fullmakten eller godkännandet. Om den ovannämnda producenten, i vars ställe det behöriga ombudet sköter fordonens producentsansvarsskyldigheterna, är medlem av en producentsammanslutning, ska det behöriga ombudet dessutom utan dröjsmål informera producentsammanslutningen om den fullmakten och om tidpunkten när fullmakten utfärdats.

Det behöriga ombudet ska i enlighet med 1 mom. informera om typen och mängden av samt egenskaperna hos de produkter som ombudet tillhandahåller på marknaden samt ange hur fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna har ordnats. Producentersammanslutningen ska dessutom underrättas om vem som hade svarat för producentansvarsskyldigheterna när det gäller nämnda produkter, om fullmakten inte hade getts.

11 b §

Egenkontroll

Den i 53 a § i avfallslagen avsedda planen för egenkontrollplan ska innehålla

- 1) en redogörelse för insamlandet av de i 17 § avsedda uppföljningsuppgifterna och en uppskattning av uppgifternas tillförlitlighet samt en plan för utveckling av uppgifternas tillförlitlighet,
- 2) en uppskattning av hur producentens kostnadsansvar enligt 46 § i avfallslagen har uppfyllts,
- 3) en redogörelse för producentens betalningsandelar som avses i 63 a § i avfallslagen samt för jämningsgrunderna för och uppföljningen av dem,
- 4) uppgifter om förfarandena för regelbunden omvärdering och utveckling av de betalningsandelar som avses i 3 punkten samt av jämningsgrunderna för dem,
- 5) en plan för genomförande och organisering av egenkontrollen samt för de granskningar som ska genomföras till stöd för egenkontrollen.

Vid granskning som genomförs till stöd för egenkontrollen ska anlitas en granskare, som ska vara en oberoende och opartisk tredje part i förhållande till producenten, producentersammanslutningen och dess ägare. Granskaren ska ha de kunskaper, de färdigheter och den kompetens som fullgörandet av uppgiften kräver. Granskningen kan genomföras i flera delar med beaktande av granskarens specialkompetens eller göras i anslutning till en annan motsvarande utomstående granskning av producentersammanslutningens verksamhet. Om producenten använder ett certifierat ledningssystem, kan granskningen kopplas till nämnda system.

11 c §

Producenternas betalningsandelar

Bestämmelser om producenternas betalningsandelar och grunderna för deras jämkning finns i 63 a § i avfallslagen.

Vid fastställandet av administrativa avgifter används inte den i 63 a § 2 mom. i avfallslagen avsedda jämkningen av avgifter som grund. De administrativa avgifterna ska bestämmas så att deras andel inte är orimligt stor jämfört med mängden fordon som producenten släppt ut på marknaden och jämfört med avgifterna för avfallshanteringen för fordon och avgifter som följer av andra producentansvarsskyldigheter.

13 §

Redogörelse för ekonomiska arrangemang och verksamhetsplan som gäller ordnandet av återanvändning och avfallshantering

En producentersammanslutning som bildats för att fullgöra producenternas skyldigheter enligt denna förordning eller en producent som Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland bestämmer med stöd av 64 § 2 mom. ska varje år före utgången av juni månad lämna Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland en i 1 mom. den paragrafen avsedd redogörelse för sina tillräckliga ekonomiska arrangemang och en verksamhetsplan för ordnandet av återanvändning och avfallshantering.

Redogörelsen för tillräckliga ekonomiska arrangemang ska omfatta det fastställda bokslutet för den senast avslutade räkenskapsperioden, budgeten för den inledda räkenskapsperioden samt vid behov mellanbokslut eller bokslutsprognos. Om dessa handlingar inte kan lämnas, ska de tillräckliga ekonomiska arrangemangen visas på något annat tillförlitligt sätt.

14 §

Ansökan om godkännande för anteckning av en producent i producentregistret

En producents i 101 § 1 mom. i avfallslagen avsedda ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret ska innehålla

- 1) producentens namn, kontaktinformation samt företags- och organisationsnummer,
- 2) kontaktpersonens namn och kontaktinformation,
- 3) uppgifter om de fordon som producenten släppt ut på marknaden samt en uppskattning av mängden i ton per år,
- 4) uppgifter om det av producenten ordnade nätverket av mottagningsplatser för skrotfordon och komponenter som kasserats vid reparation av fordon och om deras transport, förbehandling, lagring, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och övriga återvinning samt bortskaffande,
- 5) en uppskattning av den mängd skrotfordon i ton som årligen omfattas av den avfallshandling som producenten ordnar,
- 6) en plan för informationsgivningen beträffande mottagningen av skrotfordon och komponenter som kasserats vid reparation av fordon,
- 7) en redogörelse för avtal som hänför sig till förberedelse för återanvändning och ordnande av avfallshandling samt för avtalsparternas miljötillstånd och eventuella miljöledningssystem,
- 8) en plan för egenkontroll,
- 9) en förteckning över de medlemsstater till vilka producenten genom distansförsäljning säljer fordon direkt till användare samt namnet på ett eventuellt behörigt ombud i de medlemsstaterna,
- 10) datum för ansökan,
- 11) försäkran om att den inlämnade informationen är korrekt.

15 §

Ansökan om godkännande för anteckning av en producentsammanslutning i producentregistret

En producentsammanslutnings i 101 § 1 mom. i avfallslagen avsedda ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret ska innehålla

- 1) motsvarande uppgifter om producentsammanslutningen som uppgifterna i 14 § 1 mom., 1, 2 och 4–9 punkten,
- 6) en redogörelse enligt 13 § för producentsammanslutningens tillräckliga ekonomiska arrangemang för att organisera verksamheten på behörigt sätt,
- 7) datum för ansökan,
- 8) försäkran om att den inlämnade informationen är korrekt.

16 §

Anmälan om förändringar i verksamheten

Bestämmelser om när redogörelsen för tillräckliga ekonomiska arrangemang och planen för tryggande av verksamheten ska lämnas om producentsammanslutningens verksamhet förändras väsentligt finns i 64 § i avfallslagen.

17 §

Lämnande av uppföljningsuppgifter

En producent eller en producentsammanslutning på de anslutna producenternas vägnar ska varje år före utgången av juni månad till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland lämna följande uppgifter om verksamheten under det föregående året:

- 1) mängden fordon i ton som har släppts ut på den finska marknaden,
- 2) mängden skrotfordon i ton som har samlats in separat i Finland,
- 3) mängden skrotfordon och deras komponenter i ton som har förberetts för återanvändning, materialåtervunnits, återvunnits på annat sätt eller bortskaffats, specificerad enligt behandlingsanläggning, samt behandlingsanläggningens namn och placeringssort,
- 4) mängden skrotfordon som har skickats från Finland till en annan stat och från en annan stat till Finland,
- 5) uppnådd grad i fråga om förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning samt en redogörelse för grunderna för uppskattning och beräkning av de angivna uppgifterna,
- 6) uppgifter om informationsspridningen i enlighet med 11 och 12 §,
- 7) uppgifter om åtgärder och granskningar som krävs enligt planen för egenkontroll.

Vid lämnandet i 1 mom. nämnda uppgifter ska därtill iaktas kommissionens beslut 2005/293/EG om närmare föreskrifter för övervakning av de mål för återanvändning/återvinning och återanvändning/materialåtervinning som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon.

18 §

Sammanställande och lämnande av uppföljningsuppgifter till kommissionen

För övervakningen av att skyldigheterna enligt denna förordning fullgörs ska Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland årligen inspektera och sammanställa de uppföljningsuppgifter som avses i 17 § och bedöma mängden skrotfordon som har samlats in separat i Finland och den uppnådda graden i fråga om förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ska årligen lämna uppgifter till Europeiska kommissionen i enlighet med det beslut av kommissionens som nämns i 17 § 2 mom. Uppgifterna ska lämnas inom 18 månader från utgången av det kalenderår för vilket uppgifterna har samlats in.

19 §

Samarbete och utbyte av information med andra medlemsstater i Europeiska unionen

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ska för att säkerställa en ändamålsenlig verkställighet av 66 a § i avfallslagen och av bestämmelserna i denna förordning för sin del sörja för samarbetet och ett tillräckligt informationsutbyte med berörda myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen. Samarbetet ska inbegripa att tillgång ges till relevanta dokument, uppgifter samt resultat från inspektioner, om inte något annat följer av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ska för att främja verkställandet och kontrollen av registreringsförfarandet i den mån det är ändamålsenligt på sin webbsida publicera länkar till producentregistren i de andra medlemsstaterna i Europeiska unionen eller till webbplatsen för den myndighet som där övervakar producentansvaret.

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2021. Förordningens 3 § träder dock i kraft den 1 januari 2022.

Helsingfors den 25 november 2021

Miljö- och klimatminister Emma Kari

Regeringssekreterare Sirku Jaakkola